

Stanovská, Sylvie (editor)

Svítáníčko

In: Stanovská, Sylvie; Kern, Manfred. *Staročeské a německé milostné básnictví vrcholného středověku*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2013, pp. [69]-77

ISBN 9788021063426

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/128487>

Access Date: 20. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

VI. Svítáníčko

VI.1

Přečkaje všě zlé stráže

Fassung der Handschrift

- I Přečkaje všě zlé stráže
 puojduť k milé, hrdlo váže.
 Svuož kuoň pustím po dúbřavě,
 sám s ní sedu rozmlúvaje.
- II V. Tiem zpíevaním, tiem voláním
 ubudich tu krásnú paní.
 Když se j' ze snu probudila,
 ke mně mile promluvila
- III V. a řkúc: „Brachku, čas jest vstáti,
 skuoroť bude již svítati!
 Den se blíží, ten já znaji,
 všě zlé stráže vzhuru vstávaji.“
- IV V. Již ptáčkové zhuoru vstali,
 vzhuru vstavše zazpívali,
 zazpíevavše pryč letěli,
 mně smutného zde nechali.
- V V. „Rozlúčenie mezi náma –
 klevetníčkóm radost dána!
 Protož, milá, buďvaž věrna,
 žádný zlý sok mezi náma!“

Emendovaná verze:

- I Přčekaje všě zlé strážě
 puojduť k milé, hrdlo váže.
 Svuoju kuoň pustím po dúbřavě,
 sám s ní sedu rozmlúvaje.
- II (IV) Již ptáčkové zhuoru vstali,
 vzhuoru vstavše zazpívali,
 zazpíevavše pryč letěli,
 mně smutného zde nechali.
- III (II) Tiem zpíevaním, tiem voláním
 ubudichu krásnú paní.
 Když se j' ze snu probudila,
 ke mně mile promluvila
- IV (III) a řkúc: „Brachku, čas jest vstáti,
 skuoroť bude již svítati!
 Den se blíží, ten já znaji,
 všě zlé strážě vzhuoru vstávají.“
- V „Rozlúčenje mezi náma –
 klevetníčkóm radost dána!
 Protož, milá, buďvaž věrna,
 žádný zlý sok mezi náma!“

VI.2

Milý jasný dni

Verze T2

I Milý jasný dni, kteraks mi ukvapil,
žet' tak falešného klevetníka zbudil?
Den drží ustavenie své
tu, kdež bydlí spolu milých dvě.

5 Všemohúcí Pane Bože,
račiž jich býti obú stráže!

II Od východu slunce větřík povějuje,
přes hory dma horami se chvěje.
Lesní jek, zvuk, lom se tiší,
zvěř ustúpá, ptactvo křičí,
5 znamenajíc, ukazujíc,
žet' noc odstupuje pryč.

III V. Vysoko jest zešla dennice jasná,
dalekoť jest v plano odešla,
kvapíc, pospíchajíc od hor.
Vše stvoření i lidský zbor
5 nespí a chtějí vzhuoru vstáti.
„Čas náma, milá, rozžehnat!“

IV Smúti se srdce té méj milěj panie,
když vstavši, uzřela svítanie.
„Ach,“ vece, „radosti má,
kterak sva tak dlúho spala?
5 Pospěš vstáti, radosti má,
ať nají hanba nepotká!“

V Najmilejší brachku, přijmi naučení mé:
Když si s milú svú, doufaj myslí své.
Ať se nezmění tvá i má radost
pro zlého klevetníka zlost.
5 Žádnýť nevie, cožť on miení.
Slušít náma býti v ostříhaní.

VI V. Hyn světly den, toť já cele znaji!
Nebesat se z jasna modrají,

- zář slunečná vychodí.
Za tět se srdéčko mé bojí.
5 Všemohúcí Pane Bože,
<račiž býti obú nají stráže!“>
- VII V. Klevetník s každým pěkně v uoči jest,
a v srdci všecka zlá, falešná řeč.
Chtěl bych, by panny a panie
klevetníka v mrzkost měly.
5 A toť by byl tovaříš můj,
ktož by měl s takovým v srdci nepokoj.
- VIII V. Nebť nenie v světě žádněj těžší věci
než klevetníka se vystřící.
Neb jest pěkně s tebú spřědu,
a jako had štípe <z> zadu,
5 jenž má řeč sladkú jako med,
a v srdci jako lýtý jed.
- IX V. Milý Bože, nedaj jim prospěchu,
ktož tak milým ruší útěchu!
Ať tiem srdce jeho vadne,
kdež těch dvě milých spolu bydlé.
5 Všemohúcí Pane Bože, Pane Bože,
račiž jich býti obú stráže!

Verze O

- I Milý jasný dni, pročs tak ukvapil,
žes mi mého klevetníčka zbudil?
A den své ustavenie jmá,
tu kdež milých dvě přebývá.
5 Všemohúci Pane Bože, milý Bože,
rač jich býti obú spolu strážě!
- II Od východa slunce větríček věje,
a přes hory, přes doly se chvěje.
Horyť ječí, lom se tiší,
ptačstvo křičí, zvěř pospieší,
5 obádajě, znamenajě,
žeť má noc od nás odstúpiti.
- III Vyšlat jest krásná, jasná dennice,
dalekoť mi u plano vyšla.
Tať mi pospiecháše od hor.
Všeckno stvoření, lidský zbor,
5 znamenajie vzhuoru vstáti.
„Časť se náma, milá, požehnati!“
- IV „Jasný se nám den ukazuje,
nebesať jsú se zamodraly,
slunečnatá zář vychodí.
Po němť mě mé srdce bolí,
5 po tom najmilejšiem pánu!
Brachku milý, bychva se my dva spolu objala!“
- V Vyšlat jest krásná, sličná paní,
užaslať se, viděla svietanie,
řekla: „Proč sva tak dlúho spala?“
Zarmútiloť se srdce její:
5 „Vstaniž vzhóru, choti milý, radosti má,
byť se nám žádná hanba nestala!“
- VI Najmilejší, poslechni rady mé
a umysliž ty pevně myslí své,
byť se nám nezrušila milost
pro toho klevetníka zlost.

- 5 Žádnýť nevie, čo' on miení,
slušieť sě nám jeho vystřiehati.
- VII V očíť klevetník s každým dobře jest,
máť na svém srdci falešnú lest.
Budiž muž neb-li žena,
byť jej každá mrzkost jměla!
- 5 Byl by každý tovařiš mój,
ukrátil by v mém srdci nepokoj.
- VIII Ktožť ruší útěchu milých dvě,
nedajž jemu Bóh toho prospěchu!
Po němť mě mé srdce bolí,
po tom najmilejšiem pánu!
- 5 Všemohúcí Pane Bože, milý Bože,
račiž býti obú nají stráže!“

VI.3
Šla dva tovařišě

Alia cancio

- I Šla dva tovařišě
v jedno miesto tíšě.
Míle jě přívítali,
dobrá slova dali.
- II Dobrá slova davše
dobře položili,
jednoho na ruce,
druhého na loži.
- III Tuť sta spolu hrála
do třetie hodiny:
„Obrátiz sě ke mně
svým líckem červeným!“
5 „Tohoť neučiním,
musíš pryč ode mne.“
- IV „Již dennička zchodí,
musím pryč od tebe.
Jižť musím od tebe
s velikú žalostí.“
- V „Rač tě Buoh žehnati
muoj milý pane!
Skuoro-li sě vrátíš
muoj milý pane?“
- VI „Ját sě k tobě vrátím
na zelenú trávu,
ját sě k tobě vrátím
na každú hodinu.“

